

برپایی نخستین نمایشگاه مجازی کتاب تهران در هفته نخست بهمن ماه

کسب تجربه‌ای تازه در صنعت نشر

مریم شهبازی
خبرنگار

حدود ۹ روز تا برپایی نخستین «نمایشگاه کتاب مجازی تهران» باقی مانده، نمایشگاهی که قرار شده نه تنها با هدف جبران بخشی از ضررهای وارده به سرمایه ناشران برگزار شود بلکه به گفته مسئولان اجرایی آن شرایطی را برای دسترسی راحت‌تر مردم به کتاب هم فراهم خواهد کرد.

خواسته‌ای که کرونا نقش برآب کرد

ابتدای شیوع کرونا پیش‌بینی اهالی کتاب مبنی براین بود که این پاندمی هرچه زودتر کنترل شده و در نهایت با کمی تأخیر شاهد استقبال ناشران از مردم در سی و سومین دوره نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران خواهیم بود. خواسته‌ای که به سبب وضع موجود و از سویی تصمیم ستاد ملی مبارزه با کرونا محقق نشد و برگزاری نمایشگاه کتاب تهران نیز همچون دیگر نمایشگاه‌های بین‌المللی کتاب جهان لغو شد. اواخر اردیبهشت ماه وقتی بحث برگزاری مجازی نمایشگاه کتاب به میان آمد اغلب ناشران مخالفت کردند که نتیجه مطلوبی به‌دنبال نخواهد داشت. با این حال وقتی مسئولان نمایشگاه‌های خارجی کتاب هم یکی پس از دیگری خبر لغو آنها را اعلام کردند و از سویی ستاد ملی مبارزه با کرونا هم تأکید کرد که امکان برگزاری شکل فیزیکی نمایشگاه نیست، نمایندگان صنوف نشر با اجرایی شدن این طرح پیشنهادی موافقت کردند.

از جمله هومان حسن‌پور، رئیس اتحادیه ناشران و کتاب‌فروشان که تأکید کرد در شرایط و محدودیت‌هایی که کرونا سبب شده چاره‌ای جز این نیست و حداقل از طریق نمایشگاه کتاب مجازی می‌توان بخشی از

ضررهای مالی ناشران را جبران کرد. از همان زمان مسئولان خانه کتاب و ادبیات ایران (از زیرمجموعه‌های معاونت فرهنگی ارشاد) به‌عنوان مجری برپایی نمایشگاه‌های کتاب کشور و از جمله همین نمایشگاه، نشست‌های متعددی با حضور نمایندگان صنوف نشر تشکیل داد که همچنان هم ادامه دارند.

ضرورت قدری صوری در کسب نخستین تجربه

اگر کم و بیش خبرهایی درباره برپایی نمایشگاه کتاب مجازی تهران شنیده‌اید، شاید برایتان سؤال شده کتاب‌های خریداری شده چطور به دست مردم می‌رسد؟ طبق توافق انجام‌شده میان معاونت فرهنگ وزارت ارشاد و اداره پست و تلگراف قرار شده این اداره کتاب‌ها را به‌دست خریداران برساند، آن‌هم طی ۳ تا نهایت ۶ روز. برپایی مجازی نمایشگاه کتاب تهران منجر به همکاری جدی وزارتخانه‌ها و سازمان‌هایی شده که شاید پیش از این به حضور جدی‌شان نیاز چندانی احساس نمی‌شد. از جمله «وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات» که فراهم کردن زیرساخت‌های ارتباطی عرضه کتاب در فضای مجازی را به عهده دارد. یکی از نکاتی که طی روزهای اخیر به‌نقل از نمایندگان صنوف نشر و حتی مسئولان ارشاد منتشرشده ضرورت همراهی هرچه بیشتر ناشران و از سویی مردم است. این نخستین تجربه برگزار می‌شود چراکه به‌دنبال محدودیت‌های کرونا، فضای مجازی در عرصه جهانی هم اولین تجربه صنعت نشر به شمار می‌آید. از جمله نکاتی هم که به آن تأکید دارند احتمال قدری تأخیر در ارسال کتاب‌ها، به‌واسطه افزایش بار کاری اداره پست طی ماه‌های اخیر است چراکه به‌دنبال محدودیت‌های خریداری شده را سالم قابل توجهی از خرید کالا در حوزه‌های مختلف از طریق فضای مجازی انجام می‌شود.

بنابراین بهتر است مسئولان اجرایی نمایشگاه را با قدری صوری در کسب نخستین تجربه‌ای که می‌تواند در سال‌های بعد هم به‌عنوان مکملی برای شکل فیزیکی نمایشگاه کتاب تهران باشد، همراهی کنند. با این حال مردم از زیادت ارسال کتاب‌ها می‌توانند آسوده‌خاطر باشند چراکه تأکید شده ناشران اداره پست موظف هستند کتاب‌های خریداری شده را سالم و بدون عیب و نقص به دست مخاطب برسد و مشخص شود که این خطا از سوی ناشر بوده، مخاطب امکان مرجوع کردن را دارد و ناشر موظف به تعویض کتاب است. اما نکته قابل توجه این که در شکل مجازی نمایشگاه کتاب هم به احتمال بسیار شاهد حضور ناشران خارجی خواهیم بود؛ اتفاقی که به میزان مشارکت آنان بستگی خواهد داشت. چندی پیش افزون بر فراخوان ثبت‌نام ناشران داخلی، فراخوانی هم برای ناشران خارجی منتشر شد. جزئیات بیشتر از برگزاری نخستین نمایشگاه مجازی کتاب طی روزهای آینده منتشر می‌شود.

نکته پایانی گزارش امروز هم این‌که اگر هنوز برای دریافت بن نمایشگاه مجازی کتاب تهران ثبت‌نام نکرده‌اید زمان چندانی نمانده، البته بهتر است قبل از آن شرایط مشمولان و میزان یارانه در نظر گرفته شده را که در سایت خانه کتاب و ادبیات ایران آمده بخوانید و اگر در زمره گروه‌هایی همچون دانشجویان هستی‌د ثبت‌نام کنید. برای این کار زمانی اعلام نشده و مسئولان فرصت پایانی را اتمام اعتبار در نظر گرفته شده عنوان کرده‌اند. به گفته مسئولان اجرایی نمایشگاه کتاب مجازی تهران، ناشران تا ۲۱ دی‌ماه جاری برای برطرف کردن نواقص یا تکمیل ثبت‌نام خود فرصت دارند؛ نواقصی ازجمله شماره حساب و اعلام بانک. نخستین نمایشگاه مجازی کتاب تهران از اول تا ششم بهمن‌ماه برگزار می‌شود.

که در بخش‌های مختلف کاندید دریافت سیمرغ هستند تا قبل از آغاز جشنواره (۱۲ بهمن‌ماه) مشخص و در صورت مساعد بودن شرایط این آثار برای اهالی رسانه و صاحبان فیلم‌ها نمایش داده خواهد شد. در روز ۲۲ بهمن‌ماه هم برگزیده‌ها معرفی خواهند شد.

انتخاب البته در اغلب دوره‌های جشنواره ترکیبی هفت نفره داشته و در چند دوره تعداد اعضای هیأت داورى به ۵ نفر کاهش پیدا کرده و تنها در دوره سی‌ام و سی‌وهشتم اعضای هیأت داورى به ۹ نفر افزایش یافته به بخش سودای سیمرغ جشنواره را داورى کردند و امسال ۷ داور درباره آثار این دوره از جشنواره وعده داده لیست فیلم‌هایی

دوره از جشنواره نشسته‌اند. ترکیب هیأت است فهرست نهایی آثاری که حائز شرایط جوایز شده است. به جز سید جمال ساداتیان که در دوره سی‌وچهارم و محمد احسانی که در دوره سی‌وهفتم تجربه داورى در این رویداد مهم سینمایی کشورمان را داشته‌اند بقیه اعضای هیأت داورى برای اولین بار قضاوت در جشنواره فیلم فجر را تجربه می‌کنند. نکته قابل توجه در این ترکیب جای خالی منتقدان سینمایی در این ترکیب است. در اغلب دوره‌ها یک منتقد

سینمایی در ترکیب هیأت داوران حضور داشت. با وجود افزایش تعداد آثار اما تعداد داوران این دوره از جشنواره کاهش پیدا کرده است. سال گذشته ۹ داور ۲۲ اثر راه یافته به بخش سودای سیمرغ جشنواره را داورى کردند و امسال ۷ داور درباره آثار این دوره از جشنواره قضاوت خواهند کرد. هیأت

جشنواره یک روز از زمان داورى آثار گذشته است فهرست نهایی آثاری که حائز شرایط حضور در جشنواره هستند اعلام نشده است و فعلاً از ترکیب هیأت داوران این دوره از جشنواره رونمایی شده است. روز گذشته (۲۰ دی‌ماه) داوران سی‌ونهمین جشنواره فیلم فجر معرفی شدند.

طبق حکم و وعده سیدمحمد مهدی طباطبایی‌نژاد محمد احسانی (مدیر فرهنگی) در کنار سینماگران برگزیده ادوار جشنواره فیلم فجر؛ ساره بیات (بازیگر)، مرتضی پورصمدی (مدیر فیلم‌برداری)، بهرام توکلی (نویسنده و کارگردان)، نیما جاویدی (نویسنده و کارگردان)، سیدجمال ساداتیان (تهیه‌کننده) و مصطفی کیایی (نویسنده و کارگردان) به‌عنوان اعضای هیأت داوران، از روز گذشته در ساختمان جشنواره یا موزه سینما به داورى آثار این

گروه فرهنگی / سی‌ونهمین جشنواره فیلم فجر تحت تأثیر شیوع کرونا با تغییرات و تجربیات تازه روبه‌رو شده است. مهم‌ترین این تغییرات داورى فیلم‌ها بدون گزینش از سوی هیأت انتخاب است. هفته گذشته با اعلام اسامی ۱۱۰ فیلم متقاضی حضور در این دوره از جشنواره عنوان شد که از ۲۰ دی‌ماه داورى آثار آغاز خواهد شد. با حذف هیأت انتخاب تعداد آثاری که به مرحله داورى می‌رسند نسبت به دوره‌های گذشته افزایش قابل توجهی یافته و کار هیأت داوران سخت‌تر شده است. در همان ایام البته تأکید شد که فهرست این ۱۱۰ فیلم با عبور از فیلتر قوانین جشنواره کوتاه‌تر خواهد شد. به‌عنوان مثال به‌طور تقریبی نیمی از این آثار پروانه ویدیویی دارند و شرط حضور در جشنواره را ندارند. تا امروز یعنی ۲۱ دی‌ماه که طبق وعده محمد مهدی طباطبایی‌نژاد دبیر

پایان روزهای قرمز

گروه فرهنگی/ ۹ ماه است که سینماهای تهران به دلیل شرایط کرونا تعطیل است اما چندی است که شرایط تهران از قرمز به زرد تغییر کرده است و این باعث امیدواری برای بازگشایی سینماها شده است. روز گذشته سینماهای وابسته به حوزه هنری با کران فیلم «دین این فیلم جرم است» فعالیت خود را آغاز کرده‌اند. محمدرضا صابری دبیر و سخنگوی انجمن سینماداران در گفت‌وگو با مهر اعلام کرد که با اعلام ستاد ملی کرونا وضعیت شهر تهران از قرمز به زرد تغییر کرده است، گفت: با توجه به اینکه تهران از امروز شبیه ۲۰ دی‌ماه در وضعیت زرد قرار گرفته، سینماهای تهران می‌توانند فعالیت‌های خود را آغاز کنند. مسعود نجفی مدیر روابط عمومی سازمان سینمایی هم تأکید کرد: بنابر اعلام قبلی ستاد کرونا فعالیت سینماها در شهرهای زرد با ممانع بوده است و طبیعتاً درباره شهر تهران هم به محض اعلام وضعیت زرد، فعالیت سالن‌های سینمایی است. وی در پاسخ به اینکه آیا کلیه سینماها باید فعالیت خود را آغاز کنند هم گفت: تصمیم‌گیری برای آغاز فعالیت از امروز، برعهده صاحبان سینماها است. عضو شورای صنفی نمایش از بازگشایی سینماهای پایتخت خبر داد. غلامرضا فرجی در گفت‌وگو با هنر آنلاین اعلام کرده است که با آخرین استعلامی که از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی گرفتیم، قرار شد امروز، ۲۰ دی‌ماه ۱۳۹۹ سینماهای تهران هم باز شود. یعنی هم‌اکنون سینماهای تهران مشغول به کار هستند.

■ **نشریه سینمایی «ددلاین» ساخته جدید اصغر فرهادی را به‌عنوان یکی از مهم‌ترین فیلم‌های مورد توجه جشنواره‌های سینمایی در سال ۲۰۲۱ معرفی کرد. ایسنا**

■ **فیلم کوتاه جبرئیل ساخته یوسف کارگر که در بخش مسابقه یازدهمین دوره جشنواره فیلم حقوق بشر کرامت در کشور اردن حضور داشت موفق به کسب جایزه بهترین فیلم کوتاه داستانی شد. ایرنا**

■ **دفتر موسیقی معاونت امور هنری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی نزدیک به یک‌هزار گروه، هنرمند، استودیو و مؤسسه حوزه موسیقی را برای دریافت تسهیلات سامانه «کارا» شناسایی و معرفی کرده است. ایرنا**

■ **فرهاد قائمیان، شهرام زرگر و شیوا مسعودی به‌عنوان اعضای هیأت انتخاب نمایش‌های صحنه‌ای (رقابتی) سی‌ونهمین جشنواره تئاتر فجر راه‌راهی می‌کنند. ایسنا**

■ **«قادر آشنا» مدیرکل اداره هنرهای نمایشی در دیدار با «محمد رضا علیراده احمدآبادی» مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان کرمان طی یک تفاهنامه مقدمات و آگذاری تئاتر شهر استان با به انجمن‌های هنرهای نمایشی را کلیزد. / روابط عمومی**

■ **حجت الاسلام والمسلمین رسول جعفریان رئیس کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد دانشگاه تهران با انتشار برگه‌ای قدیمی که آن را متعلق به قرآنی به خط کوفی می‌داند، در صفحه شخصی خود در توئیتر مدعی به سرقت رفتن دو برگ از نسخه ۲۲۸۹ موزه ملی ایران شده است. ایسنا**

■ **ویژه برنامه تلویزیونی اختتامیه یازدهمین جشنواره مردمی فیلم عمار شب گذشته ۱۹ دی با پاداشت سید محمود رضوی، تهیه‌کننده سینماو کلرزویر، نویسنده مسلمان فرانسوی برگزار شد. در این برنامه، میرقیق با حضور نادر طالب‌زاده و ایمان گودرزی، کارگردان مستند «هیوط» برگزار شد. / ایکنا**

■ **«بهمن سبز» بخش کننده فیلم سینمایی «دین این فیلم جرم است» ضمن دعوت از مخاطبان سینما برای حمایت از حقوق مالکین اثر، اعلام می‌دارد نسخه قاچاق شده این فیلم نسخه اولیه و بی کیفیتی است که به لحاظ فنی نواقص متعددی داشته است و تفاوت‌های بسیاری با نسخه نهایی که اکنون روی پرده سینماها است، دارد. لذا برای حمایت از فرهنگ و هنر نمائش این فیلم را در سینمادنبال کنید. ایسنا**

محسن بوالحسنی
خبرنگار

سی و نهمین جشنواره تئاتر فجر که تا همین چند وقت پیش برگزاری اش با اما و اگرهای بسیاری روبه‌رو بود، در حال ورود به فازهای نهایی اجراست و این مسیر با معرفی بخش‌های مختلف و داوران چشم‌اندازی روشن‌تر به‌خود گرفته و به هر صورت قرار است ۱۱ تا ۲۱ بهمن‌ماه شاهد یکی از متفاوت‌ترین جشنواره‌های تئاتر فجر طی ادوار مختلف باشیم. چند روز پیش دبیر خانه جشنواره ضمن اعلام اضافه شدن یک بخش تازه به جشنواره امسال، اعلام کرد که محمدرضا الوند، کوروش سلیمانی و سینا بیلاق‌بیگی مسئولیت انتخاب برگزیدگان جشنواره‌های تئاتر استان‌ها را برای حضور در سی و نهمین جشنواره تئاتر فجر برعهده خواهند داشت. بخش تازه‌ای که به جشنواره امسال اضافه شده و برای اولین بار تجربه می‌شود بخش ویژه‌ای است به نام «هنر بدن و حرکت» که به گفته دبیر جشنواره هدفش توجه به گونه‌های مختلف اجرایی تئاتر است و با توجه به گسترش اقبال جوانان خلاق عرصه هنر نمایش به شیوه‌های نوین اجرایی مبتنی بر هنر بدن و حرکت، قرار است طرحی نو در مجموعه تئاتر ما باشد.

چراغی تازه روشن شد

یاسر خاسب مدیر بخش «هنر بدن و حرکت» در گفت‌وگو با «ایران» ضمن توضیح و تشریح این بخش تازه افزوده شده به جشنواره درباره ضرورت وجود چنین بخشی در جشنواره امسال می‌گوید: «من از سال‌ها پیش پیگیر این مسأله بودم که بخش «هنر بدن و حرکت» را در یک جشنواره معتبر ایرانی برپا کنیم و متأسفانه طی ده سال گذشته به دلایل بسیار این مهم محقق نشد. همان‌طور که می‌دانید بدن و حرکت در تئاتر یکی از مؤلفه‌های مهم کار بازیگری است و در تمام دنیا هم نگاه ویژه‌ای به آن می‌شود اما در کشور ما تا امروز آنچنان توجهی به آن نمی‌شد و خوشبختانه امسال با همکاری دبیر جشنواره و مجموعه فرهنگی آوای خلیج فارس و حمایت معاونت فرهنگی اجتماعی منطقه آزاد کیش این اتفاق مهم قرار است

اجرایی شود.» خاسب درباره دبیرمنتشر شدن فراخوان و فرصت کمی که برای علاقه‌مندان وجود دارد هم می‌گوید: همه بخوبی می‌دانند که امسال تمامی جشنواره‌ها و برنامه‌های فرهنگی با مشکلات بسیاری روبه‌رو شد و متأسفانه کرونا چندین ماه است که همه چیز را به هم ریخته؛ البته ما از سال گذشته پیگیر متفاوت‌ترین جشنواره‌های تئاتر فجر این جزیره کیش بودیم اما زمانی که حضور این بخش در جشنواره قطعی شد، بودجه‌های بخش‌های مختلف تخصیص داده شده بود و تقریباً هیچ بودجه‌ای برای این بخش باقی نماند که در این زمینه هم دبیر جشنواره تمام

تیم‌های مختلفی که در این حوزه فعال بودند را دور خود جمع کنیم و با آن‌ها ارتباط مداوم داشته باشیم و تا جای ممکن به آن‌ها از طریق برنامه‌های آموزشی ویژه کمک کنیم.»

کیفیت بالای آثار شهرستانی‌ها

کوروش سلیمانی که به همرا محمدرضا الوند و سینا بیلاق‌بیگی مسئولیت داورى و انتخاب برگزیدگان جشنواره‌های تئاتر استان‌ها را به‌عهده دارد درباره شرایط ویژه‌ای که امسال بر جشنواره تئاتر فجر و طبیعتاً تمامی بخش‌های آن حکمفرماست به خبرنگار «ایران» می‌گوید: «بدون تردید شرایط متفاوت از سال‌های گذشته است اما ما در بحث بازیبنی و داورى، کارى را که همیشه

انجام می‌داده‌ایم انجام خواهیم داد و کارها را بر اساس ارزش‌های هنری نمایشی قضاوت و داورى خواهیم کرد که این اصل، همیشه بوده و تغییری در آن به‌وجود نیامده است.» سلیمانی درباره نحوه انتخاب آثار و ورودشان به جشنواره هم این‌گونه توضیح می‌دهد: «به هر صورت این ۵۸ اثری که به دست ما رسیده همگی جزو منتخبین جشنواره‌های استانی هستند و ما هم آن‌ها را از روی گذشته که اجراهایی که در بیشتر موارد عمومی بوده‌اند

یاسر خاسب: برنامه امسال، آغاز تازه‌ای برای این راه است و حتماً از سال‌های آینده چه به لحاظ کیفی و چه به لحاظ کمی در شرایط ویژه‌تر و بهتری

کار را پیش خواهیم برد

کوروش سلیمانی: در بازیبنی کارهای

دوستان شهرستانی متوجه شدم که

چقدر در آثارشان تنوع نگاه وجود دارد

و هم آثار خوب برآمده از بوم و اقلیم‌ها

را دیدیم و هم تئاترهای مدرن و به‌روز را. با حتی حضور

پیشگسوت‌ها در کنار جوان‌ترها در عرصه بازیگری و

کارگردانی و... این‌ها را باید به فال نیک گرفت